

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

פרשת
פינחס
כ"ג תמוז
תשפ"א
1083

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

7:32	7:24	7:29	7:14	הדלקת נרות
8:31	8:35	8:33	8:31	מוצאי שבת
9:15	9:20	9:18	9:15	רבינו תם

שבת מברכין, ראש חודש ביום השבת
המוולד בליל שבת קודש בשעה 10:59 9- חלקים

הילולא דצדיקא

- כג - רבי משה קורדובירו בעל 'תומר דבורה'
- כד - רבי יהושע ברדוגו
- כה - רבי ישראל יהושע מקוטנא מח"ס שו"ת 'ישועות מלכו'
- כו - רבי שלמה גאנצפריד
- כז - רבי אלעזר אבוחצירא
- כח - רבי יוסף שלום אלישיב
- כט - רבינו שלמה יצחקי רש"י הקדוש

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

משכיל לדוד

קיום מצוות לשם שמים

ללמוד ולקיים מצוות, אבל הלימוד שלהם היה ללא עמל ועשו זאת שלא לשם שמיים וממילא באו לידי שטות, ושטות זו גרמה להם לבא לידי עוון זנות. גם זמרי בן סלוא על אף שהיה נשיא שבט מישראל וגדול בתורה, לא היתה תורתו אמיתית, אלא נבעה מנגיעות אישיות, ולכן על אף גדלותו ואישיותו, נמשך לידי חטא זה ועשה אותו ברבים ללא בושה ומורא.

כל העם כשראה את מעשהו של זמרי, לא ידע מה לעשות והחלו בוכים, כדכתיב (במדבר כה, ו) "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בוכים פתח אהל מועד". וזאת משום שגם הם היו נגועים בנגע זה של שלא לשמה, והתביישו להביע דעתם מנגיעות אישיות. רק אחד היה שעשה מה שצריך לעשות ללא מורא ופחד וללא חשבונות כלל - פנחס בן אלעזר. ובמעשהו היה לכפר על חטאם של עם ישראל.

כתוב "ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו" (במדבר כה, ז). 'רומח' רומז לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה. אם נחלק את התיבה נקבל 'מח' כנגד מ"ח קניני שהתורה נקנית בהם, רמז לתורה שבכתב. 'רו' שהוא בגימטריא עם הכולל 'רו', רמז לרזי התורה שבתורה שבעל פה. פנחס לא עשה חשבונות אישיים, והלך להרוג את החוטא רק בכוח התורה. ולכן זכה ובמעשהו עצר את המגיפה והציל את כלל ישראל מאבדון.

גם שכרו של פנחס אינו שכר גשמי בעולם הזה, שהרי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, אלא עשה אותו הקב"ה ל'כהן' שנובד עבודת המקדש וחי בדרך ניסית מידי של הקב"ה.

פעם נסעתי מלונדון לציריך כדי לפגוש אדם עשיר ולהתרים אותו לצורך המוסדות הקדושים. כל הדרך חשבתי איזה דברים כדאי לדבר עמו, ומה להקדים ומה לאחר וכו'. כשהגעתי אליו פתח הוא בדברים על עסקיו הרבים, ובכל פעם שרציתי להתחיל לדבר מה שהכנתי מראש בנוגע לתרומה שאני מצפה ממנו, הוא המשך בדבריו הנוגעים לעסקיו המסונפים. עד שהסתיימה הפגישה ללא שהצלחתי להשחיל אפילו מילה אחת בענין התרומה.

כשיצאתי מביתו הרגשתי שהנסיעה היתה לשווא. אולם לאחר זמן עשיתי חשבון נפש לעצמי, הרי אני לא מתרים אותו לצרכי האישיים, אלא לצורך הרצאת התורה ולקיום המוסדות, ואם אכן מעשי יהיו לשם שמיים בלבד, מה זה משנה אם דיברתי או לא, אני את שלי עושה, והקב"ה כבר יעשה את שלו, וכדכתיב (ירמיה יז, ה) "אורו הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו ומן ה' יסור לבו".

כשציווה הקב"ה 'צורו את המדיינים', אין זה משום שהמדיינים אשמים בכך שישראל חטאו, אלא ציווה כן כדי שזכור שאותו חטא הגיע על ידי השטות שהיו בו כשהיו בשיטים, אותה שטות של מעשים שלא לשם שמיים שהביאה אותם לידי עוון חמור רחמנא ליצלן. כך יבינו ויזכרו בני ישראל לדורותיהם ענין זה, והיו מעשיהם לשם שמיים בלבד.

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי" (במדבר כה, יא)

אומרים חז"ל (במד"ר כא, א) על פסוק זה "אמר הקב"ה בדין הוא שייטול שכרו". ויש להבין, הרי אמרו חז"ל (קידושין לט, ב) "שכר מצווה בהאי עלמא ליכא", אם כן כיצד פנחס קיבל את שכרו, ולא עוד אלא שהוסיפו חז"ל ש'בדין הוא', הרי שורת הדין אינה כן, אלא שכר המצוות מקבל האדם רק בעולם הבא.

ועוד קשה, הרי פנחס בהורגו את זמרי בן סלוא נשיא שבט שמעון עצר את המגיפה בעם ישראל. אם לא היה עושה כן, המגיפה היתה ממשיכה להפיל חללים בישראל ועלול היה להיכחד שבט שמעון כליל, ואולי המגיפה היתה מתפשטת גם לשבטים אחרים, שהרי בשעה שהמקטרג שולט, גם הצדיקים שלא חטאו עלולים לקבל עונש על חטא הכלל. אם כן מי יוכל לשער ולתאר את שכרו הגדול והעצום של פנחס שמנע כל זאת, וכיצד בכלל שייך לשלם לו בעולם הזה על מעשה הצלה של כלל ישראל כולו.

עוד יש להקשות, הפסוק אומר שעל עם ישראל לצרור ולשנוא את המדיינים, כי הם החטיאו אותם בעוון זנות - "צרור את המדיינים והכיתם אותם. כי צוררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא מדין אחותם המכה ביום המגפה על דבר פעור" (במדבר כה, יז-יח). וצריך להבין, הרי אומות רבות יש בעולם שנגועים בנגע הזימה, ואותם אין אנו מצוים לצרור, כי אין לנו שיג ושיח עמם, ויעשו הם מה שהם רוצים. אם כן גם את המדיינים לכאורה אין לנו לצרור, כי העוון היה על עם ישראל שנגררו אחריהם במעשיהם הרעים, אבל המדיינים עצמם אינם אשמים בכך.

וכן צריך להבין, כיצד ארע הדבר שנשיא שבט שהיה גדול בתורה הגיע עד לשפלות שכזו של חטא מתועב בפני עם ועדה.

ונראה לבאר, הגמרא אומרת (סנהדרין קו, א) "וישב ישראל בשיטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב (במדבר כה, א). מהו 'בשיטים', אמר רבי יהושע שהתעסקו בדברי שטות, מיד ויחל העם לזנות אל בנות מואב". משמע מדברי הגמרא שקודם התעסקו בדברי שטות, ודברי שטות הללו הביאום לידי זנות, וכמאמר חז"ל (סוטה ג, א) "אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות", היינו שקודם באה רוח השטות לתוכו, ואחר כך מגיע על ידה לידי חטא. ויש לבאר מהם אותם דברי שטות שהתעסקו בהם עם ישראל שהביאו אותם לעוון זנות החמור.

ונראה לומר, אדם יכול ללמוד תורה ולקיים מצוות לרוב, אבל הוא עושה זאת עם נגיעות אישיות ולא לשם שמיים. הוא לומד כדי לקבל משרה תורנית, הוא עושה חסד כדי שידור לו וישבחו את מעשיו, וכן הלאה. באופן זה כל חייו הרוחניים של האדם אינם אמיתיים אלא להגדיל את שמו בלבד, והוא ריק מתוכו ומרגיש שעמום בתוכו, כי ברגע שיעלמו המשבחים והמריעים למעשיו, לא נותר לו מן המעשה מאומה. וכבר אמרו חז"ל (כתובות נט, א) שהבטלה והשעמום מביאים את האדם לידי זנות.

זה מה שארע לעם ישראל כשהגיעו לשיטים, הם המשיכו

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

בני הישיבה חשובים לי כמו הילדים שלי

התכונה המרכזית הנדרשת למנהיג על העדה, היא התכונה שמופיעה בפרשתנו שעליו להיות "איש אשר רוח בו".

ביטויים רבים נכרכו בהגדרת תכונה זו, כולם ראויים וחשובים לתכונת המנהיגות. על אחת מהן, באנו לספר כאן כפי שסופר על הנהגתו של הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל, ראש ישיבת 'תורה אור' בירושלים.

וכה סיפר חתנו, הגאון רבי חיים דב אלטוסקי זצ"ל:

פעם התלווה לרבינו לביתו של גביר אחד. הלה שאל באדיבות וכנות שברצונו לעזור בפעולה החשובה, להגדיל תורה ולהאדירה. הוא שאל את רבינו, מה הן הוצאות המרכזיות של הישיבה? כי ברצונו לקחת בהן חלק. רבינו חשב ואמר שהוצאות הלינה (היתה זו התקופה שבנו את הפנימיה החדשה) וכן הוצאות ההסעדה. אמר לו אותו גביר: יש לי פתרון נפלא עבורכם לשני עניינים אלו, פתרון המפורש בדברי רבותינו במשנה (אבות ו, ד) "פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן". חז"ל אומרים שזוהו תנאי לצמיחה בתורה ומדוע לא ינהג כך עם התלמידים? ענה לו רבינו: "עם בניך שלך היית נוהג כך? לא! בני הישיבה אצלי הם כילדים שלי, והישיבה תהיה להם כביתם הפרטי, ולכן אני מעוניין שיהיה להם הטוב ביותר".

אחת מהנהגותיו הידועות הייתה, שהיה מגיע מדי יום לשטיבלך ההומים של בית הכנסת 'שומרי שבת - אנשי ספרד' ברח' אבניו 31 פינת רח' 25 בבורו פארק, בו מכהן כרב - תלמידו הרב סינגר, והיה עומד בפתח כמה שעות ואוסף כסף לישיבה. מפעם לפעם היה עובר בין המתפללים להתרימים לישיבה, לפעמים השתמש כקופה להנחת הכסף בכובעו - אותו היה הופך כדי שישמשו שם את הכסף.

היה זה מחזה בלתי מצוי, תלמיד חכם עצום, מגדולי הדור ומגדולי מרביצי התורה, מבקש בעצמו מהמון העם עבור תלמידיו! ניכר היה בעליל שיש לו ענין מיוחד בכך. היו שהסבירו שרבינו מבקש להתבזות בשביל תורה ולומדיה, כפי שהיה רגיל תמיד להביא את דברי הזוה"ק (ח"ב עמ' קס"ו) שיחזקאל הנביא זכה לשם 'בן בוז', משום שהגיע לשלמות בזכות שביזה עצמו לתורה ולמצוות. היו ששמעו ממנו שיש לו עניין לעמוד דווקא שם ולקבל מיחידים צדקה, לזכות את עמך ישראל בהחזקת תורה ולא רק את הגבירים. עד כדי כך ראה בכך ענין, שגם בימי

חול המועד פסח, כשהיה שוהה בעיר מונסי בבית בתו הרבנית רוזנגרטן, היה נוסע במיוחד לאותם שטיבלך, והיה שוהה שם עד לשעות הצהרים למטרה זו.

מחיה מתים ברחמים רבים

בחודש אדר תש"ס, לקה מר צבי לפתע בדם לב, בעת עבודתו בחנותו. מיד הוזעק למקום אמבולנס ואנשי הצוות הרפואי ניסו להחיות את מר צבי. אולם נראה היה שלבו של האיש מסרב להוסיף ולפעום והוא כמעט הוכרז כנפטר.

צוות ההצלה ניסה שוב ושוב להחיות אותו ונתן לו תשע מכות חשמל, אך הן לא הועילו מאומה להשיב את לבו לפעולה סדירה, ולפיכך פנה הרופא לאשתו של מר צבי ואמר לה שלדעתו היא כבר יכולה לפנות לאנשי ה"חברא קדישא" כי קרוב לוודאי שזה עניין של רגעים ספורים בלבד.

יחד עם זאת הובהל מר צבי במהירות לבית החולים בניסיון להחזיק אותו בחיים. באמבולנס, נוסף למצב לבו האנוש קיבל מר צבי אירוע מוחי אשר הרע עוד יותר את המצב. ובבית החולים, הושאר החולה - ספק מת בחדר המיון ולא הוכנס מיד לטיפול נמרץ, כיון שנראה היה שאין כל תועלת בדבר.

לבקשת בני המשפחה נעתרו לבסוף הרופאים והכניסו אותו למחלקת "טיפול נמרץ", אולם

גם במחלקה זו הוא לא קיבל כל טיפול רפואי, כיון שבמצבו הוא הוכרז כנפטר.

בינתיים צלצלו אליי קרובי המשפחה כדי לקבל את ברכתי לרפואתו השלימה של צבי בן חנה, ואני שלחתי אליהם מיד מכתב לרפואת החולה. ממכתב זה הבינו הקרובים ובני המשפחה כי בעזרת ה' יתברך תחול תפנית לטובה במצבו, ומר צבי יבריא.

לאחר שעתיים החל לפתע לבו של צבי להראות סימני חיים. הרופאים שכבר התייאשו ממנו, אמנם הבחינו בכך אך אמרו לעצמם: "כעת לבו פועם, אך מי יודע איזה נזק מוחי נגרם לחולה?"

אולם כל נזק מוחי לא ארע לו, ואט אט החל צבי להניע את גופו, עד שפקח את עיניו ואף זיהה את הסובבים אותו. כך החל לדבר ונעשה ערני מרגע לרגע.

כאשר ראו הרופאים את תחיית המתים הזו, הם אמרו: "הרבה ניסים ראינו בתחום הרפואה, אולם נס כזה שהתרחש לאדם שכבר היה מוגדר כנפטר - הוא הנס הגדול מכולם. נס תחיית המתים".

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "דברי ירמיהו". (ירמיה א)

הקשר לשבת: בהפטרה מסופר על נבואת הפורענות שהתנבא ירמיה הנביא על חורבנה של העיר ירושלים וגלות ישראל, והיא הפטרה ראשונה לשלשת הפטרות שמפטירין בשלשת השבתות שלפני תשעה באב.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

הבעת הערכה ודאגה

אסור למתוח ביקורת על פלוני מאחורי גבו ועם זאת להביע הסכמה להתנהגותו בשעה שהוא נוכח. גם כאשר מותר לדבר דברי גנות כשמכוונים לתועלת, חייבים להימנע מחנופה מזויפת כלפי האדם המדובר. הפתרון לכך הוא הבעת הערכה ודאגה לאותו אדם, אבל להביע התנגדות מפורשת להתנהגותו. אם האדם משוכנע שפלוני לא יקבל דברי תוכחה הוא בכל זאת חייב להוכיחו ולנסות לשכנעו להיטיב את מעשיו בטרם יפרסם ברבים את התנהגותו, כדי שלא יחשב כחונף או כשקרן.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

עלייה אין סופית

"ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו" (במדבר כז, יח)

משה רבינו מבקש מהקב"ה שימנה לו מחליף אחרי מותו, איש שיוכל להנהיג את העדה גם כאשר יתלוננו וגם כשיחטאו - 'איש אשר רוח בו', כלומר, איש סבלן ועניו שיש לו אורך רוח לסבול את כולם בכל עת ובכל שעה. הקב"ה נענה לדרישתו ומצווה עליו למנות את יהושע בן נון כמחליפו. מה המיוחד ביהושע בן נון שהקב"ה בחר בו, הרי היו בדור ההוא גדולים וטובים כמו פנחס בן אלעזר שקנא לאלוקיו ועוד, ומדוע דווקא בו בחר הקב"ה כמנהיג העדה.

ונראה לבאר, יהושע היה בולט במידת הענווה וההכנעה שלו, גם כתלמיד וותיק של משה רבינו, לעולם לא חשב שהוא כבר יודע הכל, ואף כשעלה משה רבינו לקבל לוחות שניות בשמים, לא לקח יהושע בן נון חופש, אלא תקע אוהלו בתחתית ההר, כדי שיוכל להמשיך ללמוד מרבו מיד כשיורד. כל חייו הרגיש כתלמיד בפני רבו, ושעדיין יש לו מה להוסיף בעבודת ה' ובלימוד התורה, עד שהתורה מכנה אותו בשם 'משרת משה' (במדבר יא, כח) כי כך היה מרגיש כמשרת לפני רבו.

רק אדם שיש בו מידת הענווה וההכנעה בפני כל אדם, הוא יכול להנהיג ולהבין ללב כל אחד ואחד מהם, ועליו הוטלה המנהיגות.

מעלה נוספת יש לאדם שכל חייו נכנע בפני רבותיו, שהוא לעולם אינו מפסיק לעלות בעבודת ה' שלו, כי אינו מרגיש שהגיע לפסגה, ותמיד מנסה לעלות עוד ועוד.

מיד אחרי פרשת מינויו של יהושע בן נון, ממשיכה הפרשה באריכות גדולה בפירוט כל הקרבנות שהיו קרבים מידי יום ביומו ובקרבנות המוספים שהיו קרבים במועדים. והדבר תמוה, הרי חומש הקרבנות הוא חומש ויקרא, שם מפורטים כל הקרבנות כולם, אם כן מדוע כאן בפרשת פנחס נכתבו פרטי קרבנות התמיד והמוספים.

ונראה לומר על דרך הדרוש על פי הנזכר לעיל, קרבנות המוספים מרמזים שהגם שישנם קרבנות הבאים במקדש בכל יום ויום, יש אפשרות להוסיף עליהם בבחינת 'קרבן מוסף'. ולפיכך הובאו עניני הקרבנות מיד אחרי מינוי יהושע למנהיג העם, ללמדך שזו היתה מידתו, להוסיף עוד ועוד בדרכי עבודת ה' ובלימוד התורה וקיום המצוות.

פניני הפרשה

לא מבקשים מצוה בשכר המצוה

"לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום" (במדבר כה, יב)

על קביעת המדרש באשר לפנחס ש"בדין שייטול שכרו", שואל מרנא ה'חתם סופר' זיע"א, מדוע בדין הוא שייטול שכרו, והרי כלל הוא בחז"ל ש"שכר מצוה בהאי עלמא ליכא"?

ומתוך ה'חתם סופר', כי הנה הטעם ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא הוא מפני ש"שכר מצוה - מצוה", דהיינו שהצדיק שעובד ה' אינו מתאוה לשום שכר כלל רק מקווה מתי יזכה שתגיע שוב מצוה זו לידו.

והנה כאן שהמצווה הייתה בזה שהרג בועל ארמית, ודאי שלא ביקש פנחס שיבא עוד מצוה כזו לידו שיעל נשא בישראל ארמית, ואם כן בדין הוא שייטול שכרו דשכר מצוה - מצוה לא שייך כאן.

בגודל מצות הצדקה הראויה

"בני גד למשפחתם לצפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת

השוני (במדבר כו, טו)

בספר 'מאור ושמש' כתב לבאר פסוק זה בדרך רמז למצוות הצדקה:

"בני גד" מרמז למצוות הצדקה כמפורש בגמרא "ג' ד' - גמול דלים" ובא הפסוק לעורר על ג' נקודות בזהירות מצוות הצדקה:

האחד, שיתננה בצנעה ובהסתור כדי שלא לבייש את העני.

המעלה הב' ליתנה בפנים מאירות ובשמחה "ולא ירע לבבך וגו'".

והג' עוד יש בחז"ל 'נתון תתן לו' שיתן ויחזור ויתן.

וג' דברים אלו רמוזים בפסוק זה כך, "בני גד" ר"ת ג'מול ד'לים. "לצפון משפחת הצפוני" היינו שיש ליתנה בהסתור ובצנעה לשון צפון. "לחגי משפחת החגי" לשון חג ומועד שיתנה בפנים שמחות. "לשוני משפחת השוני", שיתן וישנה שוב ושוב.

אין קדושה כקדושת התורה

"לפוח משפחת הפוני" (במדבר כו, כג)

כתב בספר אור החיים הקדוש: "ומצאתי לחסידי ישראל שכתבו כי פה של לומדי תורה דינו ככלי שרת אשר ישרתו במ בקודש, כי אין קדושה כקדושת התורה, ולזה אסור לדבר בו אפילו דברי חול, הגם שאין בהם דברים האסורים.

"והוא מה שרמזו במאמר לפוח, שהוא פה העמל בתורה, שבו שוכן חצי שמו יתברך, משפחת הפוני פירוש צריך לפנות מפיו כל חוץ מהגות תורה, ובוה נכללים חלק אחד מהמ"ח מעלות, שהם במיעוט שיחה, במיעוט שחוק, במיעוט תענוג, וכדומה להם שבענף המותרות.

"ואומרו לישוב - ירמוזו שצריך להרבות בישיבה, ולא דרך עראי, גם צריך להתיישב בכל פרט ופרט מהתורה עד שיעמוד על עיקרו כמצטרך בעומק הלכה, כי הוא זה "עיקר התורה" ובוה נכללים חלק אחד מהמ"ח מעלות שהם בישוב, ומתיישב לבו בתלמודו, שואל ומשיב, המכוין את שמועתו וכו', גם מה שמנו שם, שמיעת האוזן, עריכת שפתים, בית הלב וכו', וכדומה לזה שבענף הבנת השכליות.

"ואומרו לשמרון משפחת השמרוני - ירמוזו לתוספת השמירה, המתחייב עשות בן תורה יתר על ההמון".

מוסיף רבינו חיים בן עטר זיע"א וכותב "מזה יקיש כמה צריך להשתמר בן תורה בכל פרטי המצוות, ואמרו ז"ל (חובת הלבבות שער ז) כי חסידים הראשונים היו שומרים חמשים שערי היתר לבל יכשלו בשער האיסור, והוא אומרו לשמרון משפחת השמרוני".

הסיכויים כי מכתבה של הגב' ברל יזכה לגורל אחר - היו אפסיים. ובכל זאת, הגב' ברל שלחה את המכתב. צעד אחד קטן, משהו שבכוחה לעשות. אין לה קשרים, היא לא ראתה מעולם את הבית הלבן, היא אפילו לא מכירה מישהו שפגש פעם את הנשיא, ובכל זאת, הגב' ברל שלחה את המכתב, כי זה מה שהיא יכולה לעשות, זה הצעד הקטן שלה - למען קדושת השבת, לבל תחולל בראש חוצות!

חלף שבוע ימים, ולמרבח ההלם וההפתעה, בתיבת הדואר שלה נחתה מעטפה חתומה בחותמו של הבית הלבן, בתוכה, מכתב קצר וענייני, המאשר כי הנשיא קרא את המכתב והוא מתייחס לפנייתה בכבוד ראש. לא עברו אלא שלושה שבועות, ובנאומו השבועי הצהיר הנשיא כי מעתה ואילך הנאום ישודר ביום אחר, לא ביום ששי בערב!

לא יאומן כי יסופר! אין לדעת מדוע מכתבה זכה להתייחסות, למה מישהו קרא אותו, איך הגיע לנשיא, כיצד השפיע על החלטתו, ולמה דחה הנשיא את המלצות המומחים לנאום בליל שבת דווקא, ובחר להיענות לבקשתה. אבל העובדות ברורות: אשה אחת, שנראתה פשוטה ושגרתית, במכתב פשוט וקצר, הצליחה לשנות את מועד נאומו של נשיא ארצות הברית, וזיכתה המוני יהודים להימנע מחילול שבת קבוע!

סיפור מופלא זה, אותו סיפר בנה של הגב' ותואר בגיליון 'מאורות הדף היומי', הוא אלומת אור בוהקת שמאירה את המשמעות של צעד אחד שיהודי עושה בכיוון הנכון, למרות שהצעד נראה חסר סיכוי להשפיע, אף שנראה שאיפתו של היהודי לא תצא מן הכח אל הפועל, אולם הוא עושה צעד קטן אחד - והמהפכה מתחוללת לה, קורמת עור וגידים, מתבצעת הלכה למעשה!

המסקנה: לא משנה איזו מהפכה תבקשו לחולל, בחייכם האישיים, הציבוריים, הקהילתיים. הכל מתחיל בצעד אחד קטן, שגם אם הוא נראה חסר סיכוי, לא משמעותי, אולי זוטר - הוא מסוגל לחולל שינוי כביר, להפוך את העולם, להוביל ליעד הנשוא! הבה לא נפחד, לא נירא ולא ניחת, אנו עושים את שלנו, את הצעד הקטן שלנו, וה' יתברך יהיה בעזרנו!

הבה נעזוב את הסיכויים והסיכונים, נתעלם משיקולי ההיגיון, פשוט נעשה מעשה. צעד אחד קטן, צעד שיחולל שינוי, צעד שיחולל מהפכות. הצעד הקטן שלנו - זה מה שנדרש מאיתנו. את השאר יעשה הבורא, הוא ישלים את המשימה לתפארת!

או מבצע, ולכן הוחלט כי הנשיא ישא נאום שבועי לאומה, שישודר בכלי התקשורת, נאום בו יפרט על חדשות השבוע החולף ויפרוש את משנתו לקראת השבוע הקרוב.

מומחים ואנשי מקצוע נקראו אל הדגל, חישובו מהו היום הרצוי ומה השעה הרצויה, והגיעו למסקנה כי הזמן השבועי הנכון ביותר לנאומו של הנשיא - הוא יום ששי בערב, בשעה 8 בדיוק. זה כבר זמן של סוף השבוע, אנשים נמצאים בבית רגועים, זה הזמן בו נאומו יזכה לשיעור ההאזנה הגבוה ביותר - זה הזמן המתאים!

כמעט כל האזרחים קיבלו את הבשורה בשמחה, רק מיעוט קטן, יהודים שומרי מצוות, שמעו את ההודעה בכאב. לא, בגלל שתימנע מהם הזכות לשמוע את הנשיא, הם מוכנים לוותר עליה בחפץ לב למען שמירת השבת. אלא בגלל שיש יהודים כה רבים שמתקשים לשמור שבת כהלכתה, ועתה הניסיון שלהם יגדל, ומי יודע אם יצליחו לעמוד בו. לא זו בלבד, הרי בכלי התקשורת ובצוותות הנשיא עובדים לא מעט יהודים, ועתה לא תהיה להם ברירה אלא לחלל את השבת!

כל יהודי נאנח לשמע הבשורה, אולם יהודיה אחת, הגב' ברל ע"ה, לא מצאה לעצמה מנוח. רבונן של עולם, הרי זה חילול שבת המוני! כמה יהודים שרוצים לשמור שבת - יישלו, כמה עובדים שהיו שמחים להיות בבית ולעשות קידוש עם המשפחה - יאלצו לעבוד סביב נאום הנשיא! הרי זה קורע לב!

נטלה הגב' ברל עט ודף, וכתבה מכתב לנשיא: 'לכבוד מר הארי טרומן, הנשיא הנכבד, הבית הלבן, וושינגטון.

ראשית, אציין את תודתי לך על הנהגתך הנפלאה את מדינתנו, שאני נאמנת לה וחפצה בהצלחתה בכל מאודי. שמחתי לשמוע כי אתה מתעתד לשאת נאום שבועי, ובהחלט הייתי רוצה להקשיב לדבריך, לחוש חלק מהאומה...

אולם, בהיות ואני, ועוד אלפים כמוני - יהודים שומרי שבת, מועד הנאום לא מאפשר לנו זאת. איננו יכולים להפעיל אף מכשיר חשמלי בשבת קודש, ולכן לא נוכל להאזין לנאומו השבועי החשוב כל כך. לפיכך, מבקשת אני ממך שהנאום יתקיים במועד אחר, בתודה מראש! כתבה, חתמה, ושלחה את המכתב בדואר לבית הלבן...

תיבת הדואר בבית הלבן, מקבלת מדי יום אלפי מכתבים, וכ-95% מהם נשלחים לפח האשפה הקרוב, בלי צורך בהתייחסות. אזרחים משועממים מכל העולם שולחים מכתבים לנשיא ארה"ב, די פשוט להניח שאת רובם המוחלט הנשיא אינו קורא...

מדוע שינה הנשיא האמריקני את מועד השידור?

לכל אחד מאיתנו ישנם דברים שהיה חפץ לשנות. אם בחיינו האישיים, אם ביחס לבני משפחתנו וחבריו, ואפילו ברמה הציבורית. למשל, רוב בני האדם יודעים על שינוי מסוים שהיו רוצים לעשות בחייהם האישיים, שינוי רוחני או גשמי, תוספת שעת לימוד או להבדיל, הכנסה נוספת. הם יודעים שהשינוי הוא טוב עבורם ויועיל להם, ובכל זאת הם אינם עושים אותו.

בפרשת השבוע, מציין הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א, אנו למדים על פנחס בן אלעזר, שהמדרש מגלה כי נעשו לו ניסים, שבלעדיהם לא היה מצליח לקנא לכבוד ה'. ואם כך, אז מה עשה פנחס? בגין מה מגיע לו שכר כה רב המובטח לו - הרי עשה בקושי צעד אחד?!

האלשיך הקדוש מגלה דברים מרטיטים: **פנחס זכה בשכרו על הצעד הראשון! הרי כל מה שיהודי עושה - ה' עושה עבורו. כל מה שאנו זוכים בו - אנו מקבלים במתנה. כל מה שנדרש מאיתנו - הוא הצעד הראשון, הקפיצה למים, ההתחלה. ואת זה פנחס עשה - ועל כך הוא זכאי לשכר, על הצעד הראשון שבסוף הוביל למהפך!**

כי הצלחה, בכל תחום, אצל כל אדם, מתחילה בצעד אחד, לפעמים קטן, כמעט לא מורגש, אולם זה הצעד המכריע ביותר, הדרמטי, המשפיע, שבכוחו לשנות את העולם. כל מה שצריך לעשות - הוא את הצעד הראשון, בכל הכח, בכל העוצמה, בלי לחשוש, בלי לפחד. לעשות את הצעד הראשון - וה' יסייע בידינו להגיע ליעד, להגשים את שאיפותינו!

הנשיא ה-33 של ארצות הברית, הארי טרומן, ייזכר בדפי ההיסטוריה כנשיא בתקופה רבת תהפוכות, שחולל שינויים רבים במדיניות הביטחון, החוץ והפנים, שינויים שהשפיעו על העולם כולו. הוא זה שקיבל את ההחלטה להשתמש פעם אחת ויחידה בהיסטוריה האנושית בפצצה גרעינית, אותה הטיל על יפן ובכך סיים את מלחמת העולם השנייה.

אין ספק, כי מהלכיו וביצועיו של הנשיא, באותה תקופה הרת גורל, עניינו מאוד את אזרחי ארה"ב באשר הם. כולם התעניינו לדעת מה תוכניותיו ומה הנשיא חושב, אומר